

повинні бути складені дійсно з однорідних видів продукції, що мають загальні проблеми з сировиною, виробничими потужностями, збутом і т.д. дослідження щодо продуктів, згрупованих лише за зовнішніми ознаками схожості, може неправильно орієнтувати осіб, які розробляють антикризові заходи, призвести до помилкових рішень. Одержана в результаті такого підходу інформація більше наближена до реальності, дозволяє ухвалювати рішення на підставі обліку переважної кількості чинників, що впливають на фінансовий стан компанії.

Керівник: Щербина О.В., ст.викладач КІ СумДУ

НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНФЛЯЦІЇ

Мещеряков Ю.В., *студент*
Політехнічний технікум КІ СумДУ

У перших числах кожного місяця, на два-три тижні раніше, ніж загальні результати економічного розвитку країни, Держкомстат публікує індекс споживчих цін (ІСЦ). Індекс споживчих цін - це показник, який характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого (власного) споживання. Він є показником зміни вартості фіксованого набору споживчих товарів та послуг постійної якості з постійними характеристиками у поточному періоді порівняно з базисним.

До них, зокрема, з повним правом можна зарахувати індекси цін виробників промислової продукції, цін інвестицій в основний капітал, цін на будівельно-монтажні роботи, індекси-дефлятори ВВП. Для країн із розвиненою ринковою економікою ІСЦ — один із найважливіших макроекономічних показників, який поступається за значимістю хіба що ВВП. Та як його розраховують, які товари й послуги він охоплює, чи потрібно його вдосконалювати? І головне — чи є в нас підстави йому вірити?

Для розрахунку індексу інфляції потрібні два блоки даних. Перший — про середню зміну цін по кожному з товарів і платних послуг, включених в індекс. Другий — про питому вагу витрат на цей вид товарів і послуг у загальній сумі грошових споживчих витрат населення. Що ж до спостереження за зміною цін, то цією досить складною роботою на місцях постійно зайняті кілька сотень

статистиків у 550 містах, включаючи з районні центри. Ціни щомісяця реєструються в магазинах, на міських ринках та в усіх інших місцях, включаючи «неорганізовані ринки». У такий спосіб визначаються середні зміни цін стосовно аналогічних за попередній місяць. Ще донедавна в цілому по містах України щомісяця проводився понад один мільйон реєстрацій цін. Безумовно, ІСЦ, який розраховують у будь-якій країні, не може охоплювати абсолютно всіх споживчих товарів та послуг. Беруть, як правило, кілька сотень більш значущих. До листопада 2001 року наш ІСЦ охоплював 425 позицій, у тому числі 108 продовольчих, 237 непродовольчих товарів і 80 видів платних послуг. Відчувалася невиправдана деталізація, виділення дуже незначних позицій з непродовольчих товарів, питома вага на придбання яких на практиці дуже й дуже незначна. Так, 101 із 237 непродовольчих товарів займав у споживчих витратах 0,010% і менше. З огляду на це наприкінці 2002 року перелік товарів і послуг індексу було переглянуто й скорочено до 270. Тепер наш ІСЦ включає 102 продовольчих, 120 непродовольчих товарів і 48 видів платних послуг.

Основою для визначення ваги окремих товарів і послуг у ІСЦ є дані вибіркових обстежень домогосподарств. В Україні з 1999 року вони базуються на міжнародній методології практиці країн Євросоюзу. У десятці найбільш значущих позицій ІСЦ — виключно витрати на продовольчі товари (сім) і житлово-комунальні послуги (три). Серед них і близько немає жодного непродовольчого товару, включаючи автомобілі. Десятку відкриває хліб пшеничний — 5,508%, далі йдуть цукор — 3,847%, центральне опалення — 3,237, електроенергія — 3,005%, картопля — 2,910%, свинина — 2,759%, яйця — 2,589%, молоко — 2,424%. Замикає десятку соняшникова олія — 2,115%.

Якщо подивитися на динаміку трьох останніх років, то, при загальному зростанні цін у січні 2011 року до грудня 2008-го на 31,4%, ціни на продовольство зросли на 31,0%, на непродовольчі товари — на 10,7%, лідирують і далі платні послуги — зростання на 42,4%. По всіх непродовольчих товарах основні зміни стосувалися бензину та паливно-мастильних матеріалів.

Чи можна довіряти ІСЦ? У багатьох країнах національні індекси викликають недовіру окремих громадян, які вважають, що в такий спосіб відбувається заниження реального зростання споживчих цін.

Не є винятком і Україна. Проте насправді наш ІСЦ свідомо не занижується, і в цьому сенсі йому цілком можна довіряти. Всі первинні розрахунки індексу проводяться і попередньо ретельно перевіряються в регіонах, і лише в цілому по Україні зводяться в центрі.

Керівник: Сахнюк Ю.В., викладач

НАЙІСТОТНІШІ ВАДИ РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

Харченко М.С, *студент*

Світова фінансова криза та її наслідки стали серйозним випробуванням для нашої країни і чітко виявила проблеми, що вже існували в українській економіці.

Ринок праці України сьогодні є розбалансованим і малоефективним. Тому однією з найбільш актуальних проблем в Україні є здійснення ефективної політики щодо подолання безробіття та проведення ефективного реформування ринку праці.

Показник, за яким Україна найбільше відкотилася за час фінансової кризи – до рівня 2003-2004 рр. (8,5-10%), - це рівень безробіття.

Як свідчать дані Державного комітету статистики України в грудні 2010 р. було зареєстровано 544,9 тис. безробітних, що на 2,5% більше, ніж за відповідний період 2009 р. (531,6 тис. осіб). Рівень зареєстрованого безробіття в Україні до кінця лютого 2011 року становив 2,2% населення працездатного віку. У попередньому місяці показник безробіття склав 2,1%, в грудні 2010 р. – 2%, в листопаді – 1,6%, в жовтні – 1,4%, у вересні – 1,5% [1].

За результатами дослідження ринку праці в м. Конотопі протягом 2010 року зареєстровано 2882 безробітних, серед них у місті – 2070 осіб, в районі – 802 особи. Серед молоді до 35 років зареєстровано 2279 безробітних [2].

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами й організаціями до служби зайнятості до кінця лютого 2011 р. становила 79,2 тис. чол. Отже, на 10 вільних робочих місць претендують одразу 87 чоловік. Що є доволі невтішним показником [1].

Особливо гостра проблема - безробіття, зниження зайнятості, трудова міграція, дисбаланс попиту та пропозиції робочої сили. Зміни